

ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของ พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

จิรพร รัชชะ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

กลุ่มงานการพยาบาลด้านการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลตะกั่วป่า

(วันรับบทความ : 27 มีนาคม 2567, วันแก้ไขบทความ : 7 พฤษภาคม 2567, วันตอบรับบทความ : 4 มิถุนายน 2567)

บทคัดย่อ

บทนำ : การศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลตะกั่วป่า จังหวัดพังงา จะช่วยลดการแพร่กระจายเชื้อในผู้ป่วย ลดภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาผู้ป่วย และเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับบุคลากรทางการแพทย์พยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า

วัสดุและวิธีการศึกษา : การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานให้การดูแลผู้ป่วยโดยตรงทั้งหน่วยตรวจผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยในโรงพยาบาลตะกั่วป่า ณ หอผู้ป่วยหนัก หอผู้ป่วยสูตินรีเวชกรรม หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง หอผู้ป่วยเด็ก หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง หอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย งานผู้ป่วยนอกและกลุ่มงานเวชกรรมสังคม จำนวนทั้งหมด 125 คน ใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงตามคุณสมบัติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบ แบบประเมินทัศนคติ และแบบประเมินการปฏิบัติตามหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษา : 1) พยาบาลวิชาชีพมีความรู้การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ระดับปานกลาง จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.00 2) พยาบาลวิชาชีพมีทัศนคติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 3) พยาบาลวิชาชีพมีการปฏิบัติตามหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 96.00 และ 4) ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

สรุป : พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่ามีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานในภาพรวมมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติและพฤติกรรมอยู่ในระดับสูงและทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ความรู้ ทักษะ พฤติกรรม การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน พยาบาลวิชาชีพ

Knowledge, Attitudes, and Behaviors in Preventing Infection Transmission During Work Among Registered Nurses at Takuapa Hospital, Phang Nga Province

Jiraporn Ratcha

Registered Nurse, Professional Level, Nursing Task Force on Infection Control and Prevention,
Nursing Department, Takuapa Hospital

Abstract

Background: Understanding the knowledge, attitudes, and behaviors in preventing infection transmission during work among registered nurses at Takuapa Hospital can help reduce infection transmission in patients, decrease healthcare costs, and enhance the quality of life for nursing personnel.

Objectives: To examine the knowledge, attitudes, and behaviors in preventing infection transmission during work among registered nurses at Takuapa Hospital, and to investigate the relationship between these factors

Materials and Methods: This study is a descriptive study. The target participants were 125 registered nurses working in various wards at Takuapa Hospital, including the Intensive Care Unit, Obstetrics and Gynecology Ward, Male Medical Ward, Female Medical Ward, Pediatric Ward, Female Surgical Ward, and Male Surgical Ward. The research instruments included a knowledge test, an attitude assessment, and a practice evaluation based on the principles of infection transmission prevention during work. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient.

Results: 1) Most registered nurses demonstrated a moderate level of knowledge in preventing infection transmission during work. 2) Most registered nurses exhibited a high level of attitude toward preventing infection transmission during work. 3) Most registered nurses demonstrated a high level of practice in preventing infection transmission during work. 4) There was a statistically significant relationship at the 0.01 level between knowledge, attitudes, and behaviors in preventing infection transmission during work among registered nurses at Takuapa Hospital.

Conclusion: Registered nurses at Takuapa Hospital demonstrated moderate, high, and high levels of knowledge, attitudes, and behaviors respectively regarding infection transmission prevention during work. All three factors were significantly correlated.

Keywords: Knowledge, Attitudes, Behaviors, Infection transmission prevention during work, Registered Nurses

บทนำ

การติดเชื้อในโรงพยาบาลเป็นปัญหาสำคัญทางการแพทย์และสาธารณสุขและเป็นปัญหาที่รุนแรงก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ป่วยและครอบครัว ข้อมูลจากศูนย์ควบคุมโรคติดต่อของสหรัฐอเมริกา⁽¹⁾ พบว่าผู้ป่วย 1 ใน 25 รายที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเกิดการติดเชื้อจากการดูแลรักษาที่ได้รับ ส่งผลให้ผู้ป่วยต้องอยู่โรงพยาบาลนานขึ้นเฉลี่ย 11 วันต่อการติดเชื้อ 1 ครั้ง และพบผู้ป่วยเสียชีวิตจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลประมาณ 75,000 รายต่อปี การติดเชื้อในโรงพยาบาล มีผลกระทบต่อผู้ป่วยที่เข้ามารับการรักษาในโรงพยาบาลทุกระดับ ทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา ส่งผลกระทบทั้งโดยตรงและโดยอ้อมกับผู้ป่วย ครอบครัว รวมถึงผู้รับบริการอื่นในโรงพยาบาล ผู้ป่วยต้องทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วยใช้ระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลนานขึ้น ประกอบกับในสถานการณ์ปัจจุบันแนวโน้มของการเกิดโรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำหลายโรคที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเช่น โรคซาร์ (SARS) ไข้หวัดนก (Avian Influenza) โรค COVID - 19 ส่งผลให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อหรือเกิดการระบาดขึ้นในโรงพยาบาลเช่นกันหากไม่มีการเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ นอกจากนี้การติดเชื้อในโรงพยาบาลสามารถเกิดได้กับบุคลากรทางการแพทย์โดยเฉพาะบุคลากรที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้ป่วย โดยอาจพบการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อเหล่านี้ไปยังบุคลากรทางการแพทย์และแพร่กระจายเชื้อไปยังผู้ป่วยอื่นๆในโรงพยาบาลได้อีกด้วย ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาผู้ป่วยติดเชื้อในโรงพยาบาลสูงมากขึ้น จากการใช้ทรัพยากรต่างๆเพิ่มขึ้น

ปัจจุบันการติดเชื้อดื้อยาเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงทั่วโลกและมีคนเสียชีวิตจากการติดเชื้อดื้อยา ประมาณปีละ 700,000 คน ในประเทศสหรัฐอเมริกาพบผู้ป่วยเสียชีวิตจากการติดเชื้อดื้อยา 23,000 รายต่อปี ในทวีปยุโรป 25,000 รายต่อปี จากการวิเคราะห์ของ Center of Disease Control and Prevention⁽¹⁾ คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ.2593 ในทุกๆ 3 วินาที จะมีผู้เสียชีวิตจากเชื้อดื้อยา 1 คนหรือประมาณ 10 ล้านคนต่อปี สำหรับประเทศไทยข้อมูลจากศูนย์เฝ้าระวังเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพแห่งชาติ⁽²⁾ ที่ดำเนินการเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาใน 85 โรงพยาบาล พบว่าปีพ.ศ. 2543 ผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.6 เป็นร้อยละ 72.2 ในปีพ.ศ. 2563 ส่วนโรงพยาบาลตะกั่วป่าพบผู้ป่วยติดเชื้อดื้อยาในปีพ.ศ. 2563 - 2565 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.28, 21.92 และ 27.05 ตามลำดับ จากสถานการณ์การติดเชื้อที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีความรู้ ทักษะคิดรวมทั้งการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลจากการศึกษาทั้งในและต่างประเทศพบว่าบุคลากรของโรงพยาบาลมีการปฏิบัติในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อที่ถูกต้องน้อย ทำให้มีความเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อขณะปฏิบัติงาน สาเหตุที่ทำให้พยาบาลมีการปฏิบัติตามหลักป้องกันการแพร่กระจายเชื่อน้อยมีหลายประการ

จากการศึกษาในประเทศไทย พบว่าบุคลากรยังขาดความรู้ที่ถูกต้อง การที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการป้องกันการติดเชื้อ จึงควรสร้างความตระหนักและสนับสนุนความรู้และกระตุ้นบุคลากรในการป้องกันที่เพียงพอ⁽³⁾ การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลตามมาตรการทางระบาดวิทยาเป็นการตัดวงจรการติดเชื้อด้วยการควบคุม

แหล่งของโรคและการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ ซึ่งมาตรฐานงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลประกอบด้วย การเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ การทำลายเชื้อ และการทำให้ปราศจากเชื้อ กิจกรรมที่สำคัญในการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาลสำหรับบุคลากรผู้ให้การดูแลผู้ป่วย เพื่อป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อและไม่ให้ผู้ป่วยติดเชื้อจากบุคลากร คือ การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ (Isolation precaution)

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าพยาบาลวิชาชีพที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อหรือได้รับการแพร่กระจายเชื้อโรคจากผู้ป่วยขณะปฏิบัติงานขาดความรู้ และการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้องตามหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ มีการศึกษาพบว่าความรู้ในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อต้อ ยาด้านจุลชีพอยู่ในระดับปานกลาง^(4,5) การปฏิบัติงานป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโดยเฉพาะ เรื่องการทำความสะอาดมือ พยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติถูกต้องเพียงร้อยละ 31.10 ส่วนใหญ่ มีทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อจากการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีและมีพฤติกรรมการปฏิบัติ อยู่ในระดับดี⁽⁴⁾ จากปัญหาดังกล่าวอาจจะส่งผลกระทบต่อ การแพร่กระจายเชื้อจากผู้ป่วยสู่ผู้ป่วย หรือจากผู้ป่วยสู่บุคลากรขณะปฏิบัติงานได้

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ ขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล ตะกั่วป่า และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ ขณะปฏิบัติงานได้แก่ การทำความสะอาดมือ การใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคล พฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากของมีคม การป้องกันการ

สัมผัสสารคัดหลั่งและการจัดการสิ่งปนเปื้อน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นพื้นฐานในการวางแผน พัฒนาการปฏิบัติตามหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อของบุคลากรทางการพยาบาล ซึ่งจะช่วยลดการแพร่กระจายเชื้อในผู้ป่วย ลดภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาผู้ป่วย และเป็น การเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับบุคลากรทางการพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้ ทัศนคติ และ พฤติกรรมป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาล วิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า

วัสดุและวิธีการศึกษา

รูปแบบการวิจัย การศึกษาครั้งนี้เป็น การศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study)

ประชากร คือ พยาบาลวิชาชีพที่ ปฏิบัติงานให้การดูแลผู้ป่วยโดยตรงทั้งหน่วยตรวจ ผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในโรงพยาบาลตะกั่วป่า

กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพที่ ปฏิบัติงานให้การดูแลผู้ป่วยโดยตรงทั้งหน่วยตรวจ ผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยในโรงพยาบาลตะกั่วป่า ณ หอผู้ป่วยหนัก หอผู้ป่วยสูตินรีเวชกรรม หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง หอผู้ป่วย เด็ก หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง หอผู้ป่วยศัลยกรรม ชาย งานผู้ป่วยนอกและกลุ่มงานเวชกรรมสังคม จำนวนทั้งหมด 125 คน ใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบ เจาะจงตามคุณสมบัติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ประวัติการเข้าอบรม ประวัติการเข้าอบรม

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เรื่องการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของ อรุณี นาประดิษฐ์⁽⁵⁾ ลักษณะเป็นคำถามให้เลือกตอบ ว่าใช่ หรือไม่ใช่ จำนวน 15 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนนคือ ถ้าตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดจะได้ 0 คะแนน แปลคะแนนออกเป็น 3 ระดับคือ 0-5 คะแนน หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับต่ำ 6-10 คะแนน หมายถึง มีความรู้ระดับปานกลาง และ 11-15 คะแนน หมายถึง ความรู้ในระดับสูงมีค่าความเที่ยงด้วยวิธี Kuder-Richardson formula 20 (KR - 20) ได้ค่าเท่ากับ .71

ส่วนที่ 3 แบบประเมินทัศนคติเรื่องหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของ อรุณี นาประดิษฐ์⁽⁵⁾ เป็นข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ มีลักษณะคำตอบเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) จากคะแนน 1 ถึง 5 ได้แก่ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง แปลคะแนนออกเป็น 3 ระดับ คือ 15-35 คะแนน หมายถึง มีทัศนคติอยู่ในระดับต่ำ 36-55 คะแนน หมายถึง มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง และ 56-75 คะแนน หมายถึงมีทัศนคติอยู่ในระดับสูง มีค่าความเที่ยงด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach'alpha coefficient) ได้ค่าเท่ากับ .83

ส่วนที่ 4 แบบประเมินการปฏิบัติตามหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของอรุณี นาประดิษฐ์⁽⁵⁾ แบ่งออกเป็น 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านการ

ใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคลที่เหมาะสม จำนวน 7 ข้อ 2) ด้านสุขอนามัยส่วนบุคคลจำนวน 6 ข้อ 3) ด้านการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมจำนวน 6 ข้อ และ 4) ด้านการป้องกันอุบัติเหตุจากของมีคม จำนวน 6 ข้อ ลักษณะเป็นข้อคำถามจำนวน 25 ข้อ คำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) จากคะแนน 1-5 ได้แก่ ไม่ปฏิบัติ ปฏิบัติน้อย ปฏิบัตินานๆครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง และปฏิบัติทุกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า ได้ทำการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

การพิทักษ์สิทธิ์ (P36)

การวิจัยนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงาเอกสารรับรองเลขที่ COA.PNPH 2023/0042.2912 โดยก่อนวิจัยกลุ่มตัวอย่างได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์และการพิทักษ์สิทธิ์พร้อมลงนามให้ความยินยอมสามารถถอนตัวออกจากการศึกษาได้โดยไม่มีข้อผูกมัดผู้วิจัยเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับและนำเสนอผลเป็นภาพรวม

ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงระดับความรู้ จำนวน และร้อยละของพยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0 – 5 คะแนน หมายถึงมีความรู้อยู่ในระดับต่ำ	0	0.00
6 – 10 คะแนนมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง	70	56.00
11 – 15 คะแนนมีความรู้อยู่ในระดับสูง	55	44.00
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน มีจำนวนมากที่สุดคือ มีคะแนนระหว่าง 6-10 คะแนน หมายถึง มีความรู้ระดับปานกลาง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ

56.00 รองลงมา คือ มีคะแนนระหว่าง 11-15 คะแนน หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับสูง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ คะแนนระหว่าง 0-5 คะแนน หมายถึง ความรู้ในระดับต่ำ จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน และร้อยละของพยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน

ข้อคำถาม	จำนวนคนตอบถูก	ร้อยละ
1. หลักการของการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ คือ ปฏิบัติกับผู้ป่วยทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน	24	19.05
2. การเฝ้าระวังการแพร่กระจายเชื้อ เป็นวิธีการที่ครอบคลุมทั้งผู้รับบริการ ผู้ให้บริการและสิ่งแวดล้อม	121	96.03
3. การล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือ alcohol hand rub ทำในกรณีก่อนและหลังใส่ถุงมือ และเมื่อให้การพยาบาลผู้ป่วยทั่วไป	31	24.60
4. การล้างมือด้วยน้ำยาทำลายเชื้อ ทำในกรณีล้างสิ่งสกปรก และเหงื่อไคลบนมือออก	95	75.40
5. การสวมถุงมือเป็นการป้องกันการแพร่เชื้อจากผู้ป่วยผ่านมือของบุคลากรสู่ผู้อื่น	67	53.17
6. การทำความสะอาดพื้นหอผู้ป่วย ควรกวาดด้วยไม้กวาดและถูเปียก	61	48.41
7. ขยะภายในโรงพยาบาล ประกอบด้วย ขยะทั่วไป ขยะติดเชื้อ และขยะรีไซเคิล	71	56.35
8. เมื่อเลือดเปื้อนพื้น ต้องใช้กระดาษเช็ดเลือดออก แล้วราดด้วยน้ำยาทำลายเชื้อ	82	65.08
9. การทำความสะอาดเตียง เสาเก้าอี้ รถเข็น ควรเช็ดด้วยน้ำผสมผงซักฟอก	97	76.98

ข้อคำถาม	จำนวนคน ตอบถูก	ร้อยละ
10. เมื่อถูกสารคัดหลังกระเด็นเข้าตา สิ่งแรกที่ปฏิบัติคือ การล้างตาด้วยน้ำสะอาด และรายงานหัวหน้าเวรทราบ	123	97.62
11. การสวมผ้าเปื้อนอย่างเดียวสำหรับการล้างเครื่องมือที่ใช้แล้ว ก็เพียงพอแล้ว	101	80.16
12. เชื้อที่เป็นสาเหตุของการติดเชื้อในโรงพยาบาล มีการแพร่กระจายทางอากาศมากที่สุด	50	39.68
13. ภาชนะใส่ผ้าเปื้อน ควรแข็งแรง ไม่มีการรั่วไหลของสารเหลวและมีป้ายติดชัดเจน	121	96.03
14. การตรวจสอบสุขภาพประจำปี เป็นการดูแลสุขภาพบุคลากร	115	91.27
15. การติดเชื้อในโรงพยาบาล สามารถเกิดได้กับทุกหน่วยงาน	119	94.44
ค่าเฉลี่ยรวม 10.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.54		

จากตารางที่ 2 พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ในภาพรวมมีคนตอบถูกเฉลี่ยจำนวน 10.22 ข้อ จากทั้งหมด 15 ข้อ เมื่อพิจารณารายข้อคำถาม พบว่า ข้อคำถามที่มีจำนวนคนตอบถูกมากที่สุด คือ ข้อคำถามที่ 10. เมื่อถูกสารคัดหลังกระเด็นเข้าตา สิ่งแรกที่ปฏิบัติคือ การล้างตาด้วยน้ำสะอาดและรายงานหัวหน้าเวรทราบ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 97.62 รองลงมา คือ ข้อคำถามที่ 2. การเฝ้า

ระวังการแพร่กระจายเชื้อ เป็นวิธีการที่ครอบคลุมทั้งผู้รับบริการ ผู้ให้บริการและสิ่งแวดล้อม และข้อคำถามที่ 13. ภาชนะใส่ผ้าเปื้อน ควรแข็งแรง ไม่มีการรั่วไหลของสารเหลวและมีป้ายติดชัดเจน จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 96.03 ส่วนข้อคำถามที่มีคนตอบถูกน้อยสุด คือ รายการที่ 1. หลักการของการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ คือ ปฏิบัติกับผู้ป่วยทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05

ตารางที่ 3 แสดงระดับทัศนคติ จำนวน และร้อยละของพยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน

ระดับทัศนคติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
15 – 35 คะแนน หมายถึงมีทัศนคติอยู่ในระดับต่ำ	0	0.00
36 – 55 คะแนน หมายถึงมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง	0	0.00
56 – 75 คะแนน หมายถึงมีทัศนคติอยู่ในระดับสูง	125	100.00
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน มีจำนวนมากสุด คือ มีคะแนนระหว่าง 56 - 75 คะแนน หมายถึงมีทัศนคติอยู่ในระดับสูง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติของพยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน

รายการ	x	SD	ระดับ
1. การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อที่มีความสำคัญและมีประโยชน์	4.82	.40	มากที่สุด
2. การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อช่วยลดภาระงานในการดูแลผู้ป่วย	4.62	.63	มากที่สุด
3. เมื่อพบการติดเชื้อ ต้องรายงานและดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว	4.74	.55	มากที่สุด
4. บุคลากรทุกคนต้องมีความรู้เรื่องการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ	4.81	.43	มากที่สุด
5. การอบรม ช่วยให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพยิ่งขึ้น	4.43	.74	มาก
6. ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ หากท่านไม่ปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติ	4.67	.61	มากที่สุด
7. บุคลากรควรได้รับการพัฒนาความรู้เป็นประจำทุกปี	4.79	.41	มากที่สุด
8. หลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อทำให้การทำงานสะดวกขึ้น	4.54	.63	มากที่สุด
9. ความรู้สีกฎมีใจที่มีส่วนร่วมในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ	4.65	.50	มากที่สุด
10. หลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อสามารถนำไปใช้กับทุกคนในหน่วยงาน	4.74	.47	มากที่สุด
11. การติดเชื้อในโรงพยาบาลเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเฝ้าระวัง	4.77	.44	มากที่สุด
12. บุคลากรใหม่ควรได้รับการปฐมนิเทศก่อนปฏิบัติงาน	4.87	.34	มากที่สุด
13. การสนับสนุนจากผู้บริหาร มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน	4.85	.36	มากที่สุด
14. การดำเนินการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อเป็นหน้าที่ของทุกคน	4.82	.38	มากที่สุด
15. ท่านยินดีที่จะให้คำแนะนำเพื่อนร่วมงานเรื่องหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ	4.71	.54	มากที่สุด
รวม	4.72	.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.43 - 4.87

มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 รายการ และมากที่สุด จำนวน 14 รายการ สำหรับรายการที่ทัศนคติสูงสุด คือ รายการที่ 12. บุคลากรใหม่ควรได้รับการปฐมนิเทศก่อนปฏิบัติงาน มีทัศนคติอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.87 รองลงมา คือ

รายการที่ 13. การสนับสนุนจากผู้บริหาร มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน มีทัศนคติอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.85 ส่วนรายการที่มี

ทัศนคติน้อยสุด คือ รายการที่ 5 การอบรม ช่วยให้ การปฏิบัติงานมีคุณภาพยิ่งขึ้น มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.43

ตารางที่ 5 แสดงระดับการปฏิบัติ จำนวน และร้อยละของพยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการ ปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
25 - 58 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำ	0	0.00
59 - 92 คะแนน หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง	5	4.00
93 - 125 คะแนน หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง	120	96.00
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน มีจำนวนมากที่สุดคือ มีคะแนนระหว่าง 93 - 125 คะแนน หมายถึง

มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 96.00 รองลงมาคือ มีคะแนนระหว่าง 59 - 92 คะแนน หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมของพยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถาม การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกัน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การสวมถุงมือสะอาดเมื่อทำกิจกรรมที่คาดว่าจะสัมผัสเลือด/สารคัดหลั่ง	4.86	.55	มากที่สุด
2. การสวมผ้าปิดปากและจมูก เมื่อคาดว่าจะมีการกระเด็นของเลือด/สารคัดหลั่ง	4.67	.91	มากที่สุด
3. การสวมแว่นตาหรือหน้ากากป้องกันทุกครั้งขณะทำหัตถการ	3.96	1.04	มาก
4. ขณะช่วยใส่ท่อช่วยหายใจ มีการสวมอุปกรณ์ป้องกันครบถ้วนตามแนวทางปฏิบัติ	4.22	.97	มาก
5. การสวมถุงมือเมื่อมีบาดแผล	4.82	.58	มากที่สุด
6. การสวมอุปกรณ์ป้องกันครบทุกอย่างเมื่อล้างเครื่องมือ	4.44	.79	มาก
7. เมื่อสงสัยว่าถุงมือขาด หรือรั่ว จะเปลี่ยนถุงมือทันที	4.97	.18	มากที่สุด
ภาพรวม	4.56	.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.96 – 4.97 มีพฤติกรรมอยู่ระดับมาก จำนวน 3 รายการ และระดับมากที่สุด จำนวน 4 รายการ สำหรับรายการที่มีพฤติกรรมสูงสุด คือ รายการที่ 7 เมื่อสงสัยว่าถุงมือขาด หรือ

รั่ว จะเปลี่ยนถุงมือทันที มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.97 รองลงมาคือ รายการที่ 1 การสวมถุงมือสะอาดเมื่อทำกิจกรรมที่คาดว่าจะสัมผัสเลือด/สารคัดหลั่ง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 4.86 ส่วนรายการที่มีพฤติกรรมน้อยสุดคือ รายการ 3 การสวมแว่นตาหรือหน้ากากป้องกันทุกครั้งขณะทำหัตถการ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมของพยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถาม การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ด้านสุขอนามัยส่วนบุคคล

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การทดสอบการรั่วของถุงมือสะอาด ก่อนใช้ทุกครั้ง	3.68	1.50	มาก
2. การล้างมือก่อนและหลังสัมผัสผู้ป่วย ประมาณ 10 วินาที	4.39	.88	มาก
3. การทำความสะอาดมือทันที หลังถอดถุงมือ	4.77	.56	มากที่สุด
4. การล้างมือก่อนและหลังจากการเข้าห้องน้ำ	4.60	.75	มากที่สุด
5. การใช้ alcohol hand rub ถุงมือแทนการล้างมือ	4.29	.75	มาก
6. การได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	4.98	.18	มากที่สุด
ภาพรวม	4.45	.54	มาก

จากตารางที่ 7 พยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ด้านสุขอนามัยส่วนบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.45 เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.68 – 4.98 มีพฤติกรรมอยู่ระดับมาก จำนวน 3 รายการ และระดับมากที่สุด จำนวน 3 รายการ สำหรับรายการที่มีพฤติกรรมสูงสุด รายการ

ที่ 6 การได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.98 รองลงมาคือ รายการที่ 3 การทำความสะอาดมือทันที หลังถอดถุงมือ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.77 ส่วนรายการที่มีพฤติกรรมน้อยสุดคือ รายการ 1 การทดสอบการรั่วของถุงมือสะอาด ก่อนใช้ทุกครั้ง มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3.68

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมของพยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถาม การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ด้านการจัดการสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การแยกแช่เครื่องมือที่เปื้อนออกจากเครื่องมืออื่นๆ	4.42	.97	มาก
2. การแนะนำญาติให้นำขยะที่เปื้อนสารคัดหลั่งทิ้งในถังขยะติดเชื้อ	4.79	.41	มากที่สุด
3. การทิ้งขยะติดเชื้อในภาชนะที่จัดไว้เฉพาะ	4.88	.33	มากที่สุด
4. การแยกผ้าเปื้อนเลือด ก่อนทิ้งลงภาชนะรองรับ	4.90	.30	มากที่สุด
5. การถอดถุงมือที่ใช้กับผู้ป่วยแล้วลงถังขยะติดเชื้อ	4.82	.55	มากที่สุด
6. การแยกเครื่องมือที่มีคม ออกจากเครื่องมืออื่น	4.70	.70	มากที่สุด
ภาพรวม	4.75	.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ด้านการจัดการสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.42 – 4.90 มีพฤติกรรมอยู่ระดับมาก จำนวน 1 รายการ และระดับมากที่สุด จำนวน 5 รายการ สำหรับรายการที่

มีพฤติกรรมสูงสุด รายการที่ 4 การแยกผ้าเปื้อนเลือด ก่อนทิ้งลงภาชนะรองรับ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.90 รองลงมาคือรายการที่ 3 การทิ้งขยะติดเชื้อในภาชนะที่จัดไว้ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 4.88 ส่วนรายการที่มีพฤติกรรมน้อยสุดคือ รายการ 1 การแยกแช่เครื่องมือที่เปื้อนออกจากเครื่องมืออื่นๆ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.42

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมของพยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถาม การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันอุบัติเหตุ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การวางอุปกรณ์การแพทย์ที่มีคมบนภาชนะแทนการส่งให้โดยตรง	4.56	.79	มากที่สุด
2. การหลีกเลี่ยงการใช้มือเปล่าเก็บหลอดแก้วใส่เลือดที่ตกแตก	4.74	.65	มากที่สุด
3. การไม่สวมปลอกเข็มกลับคืนหลังจากใช้งาน	3.42	1.58	มาก
4. การระมัดระวังไม่ให้เกิดบาดแผลขณะปฏิบัติงาน	4.74	.59	มากที่สุด
5. การปฏิบัติตามหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ กับผู้รับบริการทุกราย	4.75	.47	มากที่สุด
6. การรายงานผู้บังคับบัญชาทราบทันทีเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	4.89	.36	มากที่สุด
ภาพรวม	4.52	.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันอุบัติเหตุ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.42 – 4.89 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 รายการ และระดับมากที่สุด จำนวน 5 รายการ สำหรับรายการที่มีพฤติกรรมสูงสุด รายการที่ 6 การรายงาน

ผู้บังคับบัญชาทราบทันทีเมื่อเกิดอุบัติเหตุ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.89 รองลงมาคือ รายการที่ 5 การปฏิบัติตามหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ กับผู้รับบริการทุกราย มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 ส่วนรายการที่มีพฤติกรรมน้อยสุดคือ รายการ 3 การไม่สวมปลอกเข็มกลับคืนหลังจากใช้งาน มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.42

ตารางที่ 10 แสดงความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า

ความสัมพันธ์	Pearson Correlation	ความรู้	ทักษะ	พฤติกรรม
ความรู้	r_{xy} Sig. (2-tailed)	1.00	.354 .000	.361 .000
ทักษะ	r_{xy} Sig. (2-tailed)		1.00	.634 .000
พฤติกรรม	r_{xy} Sig. (2-tailed)			1.00

ตารางที่ 10 พบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

วิจารณ์

1. พยาบาลวิชาชีพมีความรู้ในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 รองลงมาคือ มีความรู้ในระดับสูง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 ทั้งนี้เนื่องจาก

พยาบาลวิชาชีพมีความรู้ในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานไม่ครบถ้วน โดยเฉพาะเรื่องหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ คือการปฏิบัติกับผู้ป่วยทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและการทำความสะอาดมือเมื่อให้การพยาบาลผู้ป่วยทั่วไป ซึ่งความรู้คือการเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิด และปรากฏการณ์ต่างๆ ความรู้ด้านการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน เป็นความรู้เฉพาะด้านที่ต้องได้รับการส่งเสริมเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง แต่การให้ความรู้ด้านการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานที่ผ่านมาเป็นการให้ความรู้โดยรวม

ขาดการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง การจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์และส่งเสริมการปฏิบัติและติดตามการปฏิบัติทำได้เฉพาะเรื่องการล้างมือ สอดคล้องกับงานวิจัยของประนิต หล่อปรีชากุล, ชนธินา แก้ววิเศษ⁽⁴⁾ ที่พบว่าพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้วมีความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. พยาบาลวิชาชีพมีทัศนคติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ทั้งนี้เนื่องจากพยาบาลวิชาชีพ มีประสบการณ์การทำงานเฉลี่ยมากกว่า 20 ปีคิดเป็นร้อยละ 50.40 การปฏิบัติงานก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยที่ทัศนคติเป็นความรู้สึก แต่การแสดงออกของบุคคลที่มีต่อวัตถุ สิ่งของและสถานการณ์ต่างๆเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับ เมื่อโรงพยาบาลให้ความสำคัญกับการป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ มีการเสริมสร้างแผนงานและจัดให้มีกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนงาน ก่อให้เกิดประสบการณ์ทั้งด้านความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรม ช่วยให้เกิดความรู้สึกที่ดีส่งผลให้เกิดทัศนคติที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณี นาประดิษฐ์⁽⁵⁾ ที่พบว่าบุคลากรของโรงพยาบาลปลวกแดงมีทัศนคติเรื่องหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้ออยู่ในระดับดีมาก

3. พยาบาลวิชาชีพมีการปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน อยู่ในระดับสูงมากที่สุด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 96.00 รองลงมาคือ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 สำหรับด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคล ด้านการจัดกาสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม และด้านการ

ป้องกันอุบัติเหตุ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ด้านสุขอนามัยส่วนบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากพยาบาลวิชาชีพมีทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ และผู้บริหารทางการพยาบาลให้ความสำคัญกับการปฏิบัติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ พบว่าผู้นำทางการพยาบาลเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติเป็นตัวอย่าง กระตุ้นและส่งเสริมให้พยาบาลปฏิบัติตามหลักการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมรณรงค์การล้างมือ มีการจัดหาอุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคลในทุกหน่วยงาน มีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร มีการค้นหาปัญหาและสาเหตุร่วมกันในทีมเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณษา รุ่งเรือง, นันทา สุนทรวิภาต⁽⁶⁾ พบว่า พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลด่านช้างมีการปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้ออยู่ในระดับสูง

4. ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรม การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เนื่องจากการเรียนรู้เป็นตัวกลางที่ทำให้เกิดการลงมือปฏิบัติและการมีทัศนคติที่ดีทำให้มีการปฏิบัติที่ดีตามไปด้วย

สรุป

พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า จังหวัดพังงา มีความรู้ในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56 มีทัศนคติการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 100 และมีการการปฏิบัติการป้องกัน

การแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 96 นอกจากนี้ยังพบว่า ความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยข้างต้น พบว่า พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่า จังหวัดพังงา มีความรู้

ในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นควรมีการหารูปแบบในการยกระดับความรู้ในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อขณะปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลตะกั่วป่าและควรมีการศึกษาความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อของบุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับ

เอกสารอ้างอิง

1. Center of Disease Control and Prevention. Antibiotic resistance threats in the United States. Atlanta, GA: U.S. Department of Health and Human Services, CDC; 2021.
2. National Antimicrobial Resistance Surveillance Thailand (NARST). The Situation of Antibiotic Resistance in Thailand [Internet]. 2020 [cited 2023 May 26]. Available from: <http://narst.dmsc.moph.go.th/news001.html>.
3. ชมพูนุช สุภาพวานิช และคณะ. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนาจากการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดนครราชสีมา. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้. 2563;7(1):29-40.
4. ประณีต หล่อปรีชากุล, ชนฉนิศา แก้ววิเศษ. ความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อจากการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี. 2566;34(1):115-28.
5. อรุณี นาประติษฐ์. ความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงานตามหลักการแพร่กระจายเชื้อของบุคลากรโรงพยาบาลปลวกแดง. วารสารศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า. 2559;33(1):6-18.
6. สุพรรณษา รุ่งเรือง, นันทา สุนทรวิภาต. ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลด่านช้าง. วารสารสุขภาพและการพยาบาล มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. 2566;2(2):73-86.